

HABERLER ve GELİŞMELER

"Yerel Demokrasi ve Katılım" Paneli, Uşak Üniversitesi, 13 Mart, 2009, Uşak.

13 Mart 2009 tarihinde Uşak Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Salonunda, Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü tarafından "Yerel Demokrasi ve Katılım" konulu bir panel düzenlenmiştir. Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Durmuş Yılmaz tarafından yapılan panelin panelistleri ise Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Ruşen Keleş ve Prof. Dr. Cevat Geray'dır.

Prof. Dr. Ruşen Keleş, "Katılım ve Demokrasi" başlıklı konuşmasında şunlara değinmiştir: Katılımın, demokrasinin özünde yer alması gerektiğini ve katılım kavramının özellikle yerel yönetimlerde önemli olduğunu vurgulamıştır. Yerel yönetimleri de demokrasinin beşiği olarak tanımlayarak, katılımı bir araç olarak algılamak gerektiğini söylemiştir. Yerel düzeyde katılımın şartlarından ve kentsel katılımdan bahsetmiştir. Halkın görüşlerinin ne kadarının yönetime yansıtıldığını da sormaktadır. Son olarak da Türkiye'den katılım örnekleri vererek, kenttaşlık bilincinin güçlendirilmesini belirtmiştir.

Prof. Dr. Cevat Geray'da, "Yerel Demokrasi Kültürü" başlıklı konuşmasında şunları söylemiştir: Yerel demokrasi kültürünün gelişmesi gerektiğini ve ulusal ölçekte demokrasinin gelişmemesinin de, yerel yönetim kültürünün gelişmemesine bağlı olduğunu belirtmiştir. Kent konseylerinden de bahsederek, halkın katılımının çok önemli olduğunu vurgulamıştır. Kenttaşlık ve yurttaşlık bilincinin kazandırılması ve düşünen, yargılayan, sorgulayan yurttaşlar yetiştirilmesi gerektiğinden de bahsetmiştir.

Son olarak yerel demokrasi ve katılım konusunda bilgiler verilerek, panel soru cevap şeklinde devam etmiştir.

Arzu ERDİNÇ

*Yüksek Lisans Öğrencisi
Süleyman Demirel Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Kamu Yönetimi ABD
E-posta: arzuerdinc@gmail.com*

"Sosyo-Ekonomik Değişim ve Dönüşüm Sürecinde Akademik Özgürlük ve Kurumsal Özerklik" Sempozyumu, Süleyman Demirel Üniversitesi, 18 Şubat 2010, Isparta

Süleyman Demirel Üniversitesi tarafından, Magna Charta Gözlemcilik Konseyi, Uluslararası Üniversiteler Birliği ve Avrupa Üniversiteler Birliği ile işbirliği içinde düzenlenen, Magna Charta Gözlemcilik Konseyi üyeleri ile alanında uzman akademisyenlerin katıldığı "Sosyo-ekonomik Değişim ve Dönüşüm Sürecinde Akademik Özgürlük ve Kurumsal Özerklik" konulu panel Süleyman Demirel Üniversitesi Prof. Dr. M. Lütfü Çakmakçı Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Akademik özgürlük ve kurumsal özerklik açısından Türkiye'deki çalışmalara ışık tutması amaçlanan panelde konuşan Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü ve Uluslararası Üniversiteler Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Metin Lütfi Baydar, değişimin, günümüzde yeni ekonominin ve küreselleşmenin en çok dile getirilen kelimesi olduğunu ve bunun aynı zamanda yüksek eğitimde yenilik, çeşitlilik, sınırları aşan eğitim, küreselleşme ve uluslararasılaşma ile iç içe geçtiğini belirtti. Magna Charta Üniversite Özerklik Bildirgesi'nin sağladığı gibi üniversitelerin kurumsal özerklik ve akademik özgürlüğünün sağlanmasında siyasi otoriteye de görev düştüğünü söyleyen Baydar "Kurumsal özerklik ve akademik özgürlük, üniversitelerin topluma ve ekonomiye karşı sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için en önemli ilkelerden biridir" dedi. Bunların, üniversitelerin küresel ve hızla değişen yeni çevreleriyle mücadelelerinde yardımcı olduğunu, bunun yanında sosyal sorumluluk bağlamında bilgi üretilmesi ve yayılmasındaki özgürlüğü sağlayan temel prensipler olduğunu altını çizdi.

Daha sonra söz alan Magna Charta Gözlemcilik Konseyi Başkanı Prof. Dr. Üstün Ergüder, yükseköğretimde kurumsal özerklik ile akademik özgürlüğün ilkelerini içeren ve ilk kez 1999 yılında imzalanan Magna Charta Üniversite Özerklik Şartı'nın her yıl eylül ayında, kurumsal özerklik ve akademik özgürlük alanında sıkıntısı olmayan ve başvurusu kabul edilen diğer üniversitelerin imzasına açıldığını söyledi. Kurumlar için fırsatların yanı sıra tehditlerin de olduğunu belirten Ergüder, "Araştırma ve uygulama taleplerine yanıt verebilmemiz için piyasadaki ihtiyaçları belirlemeliyiz. Üniversitelerin tanıtımı için gerekli fonlar sağlanmalıdır." dedi.

Daha sonra Yüksek Öğretim Reformu üzerine yapılan son çalışmaların bir özeti konulu sunumunda Ergüder, yapılan çalışmaların bir reform niteliğinde olduğunu belirterek 1982 yılından itibaren üniversitelerin ülkelerde yetki sistemi haline geldiğine dikkat çekti. Ulusal sistem içerisinde çeşitliliğe ihtiyaç olduğunu ifade eden Ergüder, "Türkiye farklı üniversite kategorileriyle karşılaşacaktır. Kurumsal özerklik hesap verilebilirlik demektir. Üniversiteler fon sağlanması üzerinde duruluyor ve bütçe, performans dayalı kuruluyor. Mesele sadece siz fon sağlayın biz gerisini hallederiz değildir. İşte hesap verilebilirlik burada ortaya çıkıyor." dedi. Üstün Ergüder YÖK'ün bağımsız bir devlet kuruluşu olması gerektiğini belirterek YÖK'ün daha çok koordinasyon ve hedef belirleme sistemi üzerine kurulması gerektiğini vurguladı. Ergüder, günümüzde bazı kalite

kurumlarını ortaya çıktığını ve mühendislik fakültesi dekanları tarafından kalite akreditasyonu oluşturmak amacıyla kurulan kalite kuruluşunun zamanla son derece bağımsız ve hızla tanınan bir kuruluş haline geldiğini söyledi.

Açılış oturumunun ardından Magna Charta Observatory Konsey Üyesi Prof. Dr. Andrei Marga Moderatörlüğünde, Magna Charta Observatory Konsey Üyesi Prof. Dr. André Oosterlinck, Avrupa Üniversiteler Birliği Yönetim Kurulu Eski Üyesi Prof. Gülsün Sağlamer ve Magna Charta Observatory Konsey Üyesi Prof. Helene Lamicq panelist olarak yer aldığı "Akademik Özgürlük ve Kurumsal Özerklik" konulu panele geçildi.

1960' lı yıllarda Avrupa ülkelerinde üniversitelerin artmasından dolayı yaşanan sıkıntıların bugün Türkiye'de yaşandığına değinen Prof. André Oosterlinck, "Üniversiteler sorunlarını çözmek için öncelikle kendi hedeflerini ve kimliğini belirlemeli daha sonra ki en önemli husus ise 'Kurumsal Özerklik'dir. Burada hükümet ve üniversiteler içindeki özerklikten bahsetmek gerekiyor. Her Üniversite kendi içerisinde özerkliği sağlamalı, programını belirlemeli çünkü akademi özgürlük ve özerklik topluma yararlı olmak açısından çok önemli bir husus" dedi. Türkiye'deki eğitim sisteminin katı bir hiyerarşiye sahip olduğunu belirten Magna Charta Observatory Konsey Üyesi Prof. Helene Lamicq: "Üniversiteler önceliklerini belirleyerek tercihlerini yapmalı. Kapsam genişlemeli ve akademisyenler her zaman geleceğe yönelik düşünmeli, üniversiteler çok daha üst kısımlarda yer almalıdır" dedi.

Avrupa Üniversiteler Birliği Yönetim Kurulu Eski Üyesi Prof. Gülsün Sağlamer özerklik ve hesap verilebilirlik arasındaki farklara değindiği konuşmasında şunları söyledi: "Günümüzde öğrenciler ve velilerin eğitimde ki öncelikleri daha özgür olmak, harç ödemelerinin olmaması, iyi bir eğitim ve ilerleme açısından esnek bir ortamdır. Üniversiteler ise araştırma üniversitesi olmanın yanı sıra özerk ve uluslararasılaşmak isterler."

Panel öğleden sonraki "Akademik Özgürlük Üzerine Eleştirel Değerlendirmeler" oturumu ve "Akademik Özgürlük, Kurumsal Özerklik ve EUA'nın Özerklik Skorkartı" üzerine yapılan tartışma ve değerlendirmelerle tamamlandı.

Eylem Kaya

*Doktora Öğrencisi
Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yetişkin Eğitimi ABD
E-posta: eyka76@yahoo.com*

